

Hebt u wel eens een Kleine ijsvogelvlinder gezien? Zo ja, dan bevond u zich op dat moment in en mooi stukje natuur. Ik zou het als volgt kunnen beschrijven: bos, maar dan loofbos, en vochtig, bijvoorbeeld elzenbroekbos met Kamperfoelie als lianen er doorheen slingerend. Waarschijnlijk was u nog niet verder gekomen dan de rand van het bos met een fraaie mantel en veel braam. Een grillige rand met beschutte plekjes waar het al gauw een paar graden warmer is. Vermoedelijk bevond u zich op verboden terrein...

blad. Op die steeltjes zitten de nog kleine rupsjes.

tekst:
Hans Smeenk

Ook in de winter blijven de rupsen op de Kamperfoelie. Letterlijk hoog en droog zoeken ze onderdak in een zelfgemaakte hut. Daartoe wordt van een blad een kokertje gemaakt en vastgesponnen aan een tak. Dit blad valt in ieder geval niet meer af in de herfst. Vroeg in het voorjaar verlaat de rups zijn winterhut en vreet verder van de dan jonge, malse blaadjes. Dan pas wordt hij groen met de zo fraaie, stekelige, vertakte dorens. Opvallend op een plaatje, maar in de natuur nauwelijks te vinden.

Kleine ijsvogelvlinders zijn kritisch bij de keuze van hun leefmilieu. Daarom zijn ze ook nogal zeldzaam. Ze mijden monotone dennen- en sparrenbossen. Als men onze bossen nu eens wat gevarieerder zou maken.. Het recept gaf ik zoëven al: afwisseling, loof, veel braam voor de vlinders en Kamperfoelie voor de rupsen. Dan kunnen de Kleine ijsvogelvlinders zich weer vanuit de verboden gebieden vestigen in onze wandelbossen.

De Kleine ijsvogelvlinder

Vooral in vochtige loofbossen in het oosten en zuiden van het land is de Kleine ijsvogelvlinder te zien.

Kleine ijsvogelvlinders bezoeken graag bloeiende braam. Met hun vleugels in wit en zwart spelen zij in de bosrand mee met het spel van zon en schaduw. En van de braam schieten ze weer omhoog naar de boomtoppen voor ontmoeting en balts. Een verrekijkertje komt dan goed van pas.

Dat zwart en wit in hun vleugels zien we ook bij andere typische bosbewoners: de Grote ijsvogelvlinder, de Grote en Kleine weerschijnvlinder, de Oosteuropese Naptis-soorten en ook de zomervorm van het Landkaartje doet mee in dit rijtje.

In juni en juli vliegen de vlinders in één generatie. Daarna zullen we het met de rupsen moeten doen. Want Kleine ijsvogelvlinders leven nu eenmaal veel langer als rups dan als vlinder.

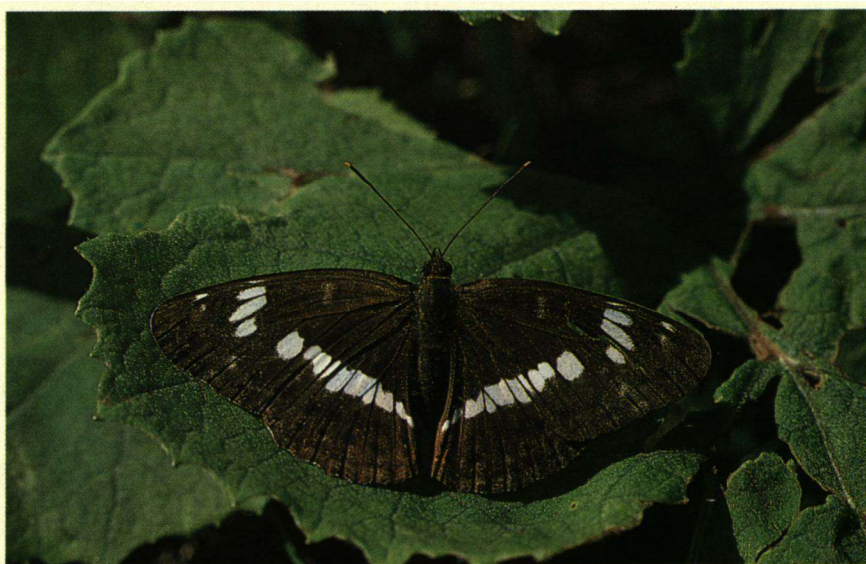

foto: Ad Sprang

Rupsen zoeken

In augustus en september kunnen we de rupsen het beste gaan zoeken. We zoeken op de Kamperfoelie in de halfschaduw tussen een halve en twee meter hoogte. Rupsen vallen op door hun vraat. Ze beginnen te vreten aan de toppen van de eindblaadjes, maar ze laten de hoofdnerf ongemoeid. Zo ontstaat een 'steeltje' aan de verkeerde kant van het